

PANNON EGYETEM

Modern Filológiai és Társadalomtudományi Kar

V E S Z P R É M

TKP 2021

A környezettudatos életmóddal kapcsolatos nyelvi attitűdök online vizsgálata

M U N K A T E R V

A tervezett kutatási projekt célja társadalmi attitűdök felmérése a környezettudatos életmóddal kapcsolatban online nyelvi adatok és kérdőíves felmérések alapján. A kutatás az MFTK alkalmazott nyelvészeti, tananyagfejlesztési, társadalomtudományi és média- és kommunikációtudományi kutatási előzményein alapul. A fenti kutatások mellett az alprojekt további célkitűzése a projekt műszaki és természettudományos alprojektjei eredményeinek disszeminációjának és társadalmasításának elősegítése is.

A kutatás idővonala és szerkezete a következő: a kutatás első két évében, az első mérőföldkövel bezárólag a társadalomtudományi és nyelvészeti adatgyűjtést és elemzést végezzük el, majd a második két éves időszakban, a második mérőföldkövel bezárólag, a két kutatás eredményei alapján a környezettudatos életmód jelentőségét bemutató kommunikációs stratégiákat és konkrét kommunikációs tartalmakat, illetve ezek korai megismertetését és a klímátudatos életmódot megismertető és ezek elsajátítását elősegítő tananyagokat fejlesztünk. Természetesen már az első időszaktól kezdve folyamatosan publikáljuk a kutatás eredményeit – a nyelvészeti eredmények disszeminációja után a kutatás második részében is folytatódik, és ezekhez csatlakozik a kidolgozott kommunikációs stratégiák és kommunikációs anyagok, valamint az elkészült tananyagok bemutatása.

A projekt első kétéves ciklusában nyelvészeti vizsgálatok során a szakirodalom feldolgozása után először részben automatizált algoritmussal leszűrjük a híroldalak és közösségimédia-oldalak magyar nyelvű tartalmait – konkrét kifejezéstípusokra és időszakokra koncentrálva. A társadalomtudományi attitűdvizsgálathoz az Éghajlatváltozás Nemzeti Laboratórium projekt társadalomtudományi alprojektjében használt módszertanok alapján kérdőíves felmérést végzünk a magyar nyelvű internetfelhasználók körében.

A nyelvi korpuszt átvizsgáljuk, és szövegbányászati-szövegnyelvészeti módszerekkel elemezzük, ami alapján a bejegyzések íróinak és a hozzászólók nyelvi attitűdjei feltérképezhetők lesznek. A kérdőíves felmérés válaszait szintén kiértékeljük, és osztályozzuk a mutatott attitűdtípusokat. A nyelvi és társadalmi attitűdök típusai, megoszlása és statisztikai elemzése alapján tervezhetőbbé válnak a környezettudatos életmód fontosságát bemutató pedagógiai módszerek, tananyagok, tantervek, illetve az ezeket tudatosító kommunikációs stratégiák és konkrét kommunikációs eszközök, tartalmak.

A témát elsősorban magyar kontextusban vizsgáljuk mivel e régió jelentősen különbözik a nyugat-, észak- és dél-európai régióktól a lakosság nyelvekkel és klíma- és környezettudatossággal kapcsolatos attitűdjeiben, anyagi lehetőségeiben, illetve a közoktatás módszertanában és körülményeiben egyaránt. Kitekintünk azonban a közép-kelet-európai régió több országára és az angolszász világra is, hogy az eredmények nemzetközi kontextusban is elhelyezhetők legyenek. Ehhez már felvettük a kapcsolatot azokkal az intézményekkel, amelyekkel rendszeres, élő Erasmus-kapcsolatunk van, rendszeres vendégelőadói meghívásokkal az intézmények között, kölcsönös konferenciárésztvételekkel, publikációkkal,

PANNON EGYETEM

Modern Filológiai és Társadalomtudományi Kar

V E S Z P R É M

közös kötetekkel, hogy bevonásukkal mielőbb elkezdődhessen a projekt nemzetközi vonalának indítása is

A projekt eredményeként a következők várhatók: (1) a környezettudatossággal kapcsolatos társadalomtudományi és bölcsészeti kutatási hálózatok (SSH) erősödése Közép-Kelet Európában; (2) a természettudományos, műszaki, matematikai és informatikai (STEM) és SSH együttműködés erősítése; (3) az eredmények pedagógiai gyakorlatba való átültetése, jó gyakorlatok létrehozása; (4) a civil társadalom részvételének növelése a klímaváltozással kapcsolatos tevékenységekben; (5) szakpolitikai javaslatok a nemzeti és európai döntéshozók számára a klímaváltozással kapcsolatos kommunikáció eredményességének javítására, a lakosság klímatudatosságának emelésére.

Mérföldkövek:

1. Mérföldkő (2022-2023. kutatási időszak vége):

a. *Nyelvészeti adatgyűjtés és elemzés*

Eredményként létrejön az az adatbázis, amely tartalmazza a feldolgozott szakirodalmat, közösségimédia-oldalak magyar nyelvű tartalmainak szűrését automatizált algoritmussal; a létrejött nyelvi korpusz szövegbányászati-szövegnyelvszerkezeti módszerekkel való elemzését, nyelvi attitűdök feltérképezését, meghatározását.

A nyelvi attitűdök típusai, megoszlása és statisztikai elemzése alapján az oktatást segítő pedagógiai módszerek, tananyagok, tantervek, illetve az ezeket tudatosító kommunikációs stratégiák és konkrét kommunikációs eszközök, tartalmak tervezése – az adatbázis alapján jelöljük ki a második mérföldkő kutatási irányait.

b. *A társadalomtudományi kutatás*

Ebben a szakaszban történik az adatgyűjtés kereteinek meghatározása a releváns társadalmi normák és etikai (különösen felelősségetikai) értékek feltárásával és rögzítésével, az adatbázisok létrehozása, a digitális hozzáférés biztosítása, az adatok elemzése azok politikai, szakpolitikai, nyelvi, pragmatikai, pedagógiai vetületeinek szem előtt tartásával

c. *A saját kutatási eredmények és a projekt műszaki és természettudományi eredményeinek disszeminációja, társadalmasítása*

A disszeminációs komponensben podcastok, rövid ismeretterjesztő videók, illetve vizuális elemekkel ellátott elektronikus és nyomtatott szóróanyagok készítése, sajtóesemények és konferenciák szervezése kerül sorra.

Eredmények összesen:

- 1 db adatbázis
- 8 db publikáció (konferenciaelőadások, tanulmányok)
- 2 db tájékoztató konferencia
- 4 db médiamegjelenés
- 2 db ismeretterjesztő írás

2. Mérföldkő (2024-2025. kutatási időszak vége):

a. *Nyelvészeti adatgyűjtés és elemzés*

PANNON EGYETEM

Modern Filológiai és Társadalomtudományi Kar

V E S Z P R É M

A nyelvészeti eredmények disszeminációja, kommunikációs stratégiák kidolgozása, különös tekintettel a közösségi oldalakon való hasznosíthatóságra. A kommunikációs stratégiák és tartalmak igazítása a célcsoportok feltárt attitűdjének sajátosságaihoz, tan- és oktatási anyagok elkészítése a stratégia mentén. A kialakított kommunikációs stratégiák társadalomtudományi kutatásokra építkezve növelik a kidolgozott oktatási anyagok és a kommunikációs tartalmak hatékonyságát. A disszemináció megvalósításának, az oktatási anyagok sikeres alkalmazásának köszönhetően erősödnek a környezettudatosságot szolgáló attitűdök.

b. A társadalomtudományi kutatás

A társadalomtudományi kutatásban e szakaszban kerül sor az elemzett, kiértékelt kutatási eredmények felhasználására, tananyagok fejlesztésére és ezek digitalizációjára. Ezekhez kapcsolódóan tréningek, disszemináció megszervezése is ebben a szakaszban történik.

c. A saját kutatási eredmények és a projekt műszaki és természettudományi eredményeinek disszeminációja, társadalmasítása

A disszeminációs komponensben podcastok, rövid ismeretterjesztő videók, illetve vizuális elemekkel ellátott elektronikus és nyomtatott szóróanyagok készítése, sajtóesemények és konferenciák szervezése kerül sorra.

Eredmények:

- 1 db adatbázis
- 8 db publikáció (konferenciaelőadások, tanulmányok)
- 2 db tájékoztató konferencia
- 4 db médiamegjelenés
- 2 db ismeretterjesztő írás
- 6 hazai partnerrel kötött együttműködési megállapodás,
- 5 nemzetközi partnerrel kötött együttműködési megállapodás

Résztvevők:

Társadalomtudományi kutatások:

Név	Feladat
András Ferenc	Empirikus adatbázis létrehozása online kérdőívekkel, interjúk lebonyolítása; adatbázis elemzése, ezek alapján tartalmak és tananyagok gyártása; disszeminációs feladatok a TKP 2021 összes alprojektje eredményeinek társadalmasítására
Herzog Csilla	Empirikus adatbázis létrehozása online kérdőívekkel, interjúk lebonyolítása; adatbázis elemzése, ezek alapján tartalmak és tananyagok gyártása; disszeminációs feladatok a TKP 2021 összes alprojektje eredményeinek társadalmasítására
Imre Nóra	Empirikus adatbázis létrehozása online kérdőívekkel, interjúk lebonyolítása; adatbázis elemzése, ezek alapján tartalmak és tananyagok gyártása; disszeminációs feladatok a TKP 2021 összes alprojektje eredményeinek társadalmasítására

PANNON EGYETEM

Modern Filológiai és Társadalomtudományi Kar

V E S Z P R É M

Kalmár Zoltán	Empirikus adatbázis létrehozása online kérdőívekkel, interjúk lebonyolítása; adatbázis elemzése, ezek alapján tartalmak és tananyagok gyártása; disszeminációs feladatok a TKP 2021 összes alprojektje eredményeinek társadalmazására
Szűcs Attila	Empirikus adatbázis létrehozása online kérdőívekkel, interjúk lebonyolítása; adatbázis elemzése, ezek alapján tartalmak és tananyagok gyártása; disszeminációs feladatok a TKP 2021 összes alprojektje eredményeinek társadalmazására
Tóth Benedek	Empirikus adatbázis létrehozása online kérdőívekkel, interjúk lebonyolítása; adatbázis elemzése, ezek alapján tartalmak és tananyagok gyártása; disszeminációs feladatok a TKP 2021 összes alprojektje eredményeinek társadalmazására

Nyelvtudományi kutatások:

Név	Feladat
Czeplédi Sándor	Nyelvészeti adatbázis létrehozása online szövegekből; adatbázis elemzése; ezek alapján ajánlások megfogalmazása; disszeminációs feladatok a TKP 2021 összes alprojektje eredményeinek társadalmazására
Csillingh Erika	Nyelvészeti adatbázis létrehozása online szövegekből; adatbázis elemzése; ezek alapján ajánlások megfogalmazása; disszeminációs feladatok a TKP 2021 összes alprojektje eredményeinek társadalmazására
Forintos Éva	Nyelvészeti adatbázis létrehozása online szövegekből; adatbázis elemzése; ezek alapján ajánlások megfogalmazása; disszeminációs feladatok a TKP 2021 összes alprojektje eredményeinek társadalmazására
Hortobágyi Ildikó	Nyelvészeti adatbázis létrehozása online szövegekből; adatbázis elemzése; ezek alapján ajánlások megfogalmazása; disszeminációs feladatok a TKP 2021 összes alprojektje eredményeinek társadalmazására
Pelczéder Katalin	Nyelvészeti adatbázis létrehozása online szövegekből; adatbázis elemzése; ezek alapján ajánlások megfogalmazása; disszeminációs feladatok a TKP 2021 összes alprojektje eredményeinek társadalmazására
Szentgyörgyi Szilárd	Nyelvészeti adatbázis létrehozása online szövegekből; adatbázis elemzése; ezek alapján ajánlások megfogalmazása; disszeminációs feladatok a TKP 2021 összes alprojektje eredményeinek társadalmazására
Vígh-Szabó Melinda	Nyelvészeti adatbázis létrehozása online szövegekből; adatbázis elemzése; ezek alapján ajánlások megfogalmazása; disszeminációs feladatok a TKP 2021 összes alprojektje eredményeinek társadalmazására

Adminisztráció:

Név	Feladat
Baloghné Simon Ágnes	A kutatási projekt adminisztrációjának kezelése, rendezvények szervezésének koordinálása, munkaköri leírások karbantartása, kapcsolattartás a résztvevőkkel